

האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

זוהר לחשכה באב

חלק ב'

אור הזוהר 198 * אב תשע"ג

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

במסכת חגיגה (דף טו ע"ב): מאיר בני אומר בזמן שאדם מצטער שכינה מה לשון אומרת קלני מראשי קלני מזורעי אם כך הקדוש ברוך הוא מצטער על דמן של רשעים קל וחומר על דמן של צדיקים שנשפך. מכאן אנו רואים שהקב"ה משתתף בצערן של ישראל.

ובמדרש רבה (שמות פרשה ב' פסקה ה'), וז"ל: א"ר ינאי מה התאומים הללו אם חשש אחד בראשו חבירו מרגיש, כן אמר הקב"ה כביכול, (תהלים צא) "עמו אנכי בצרה".

דבר אחר, מהו עמו אנכי בצרה? כשיש להם צרה אינם קוראים אלא להקב"ה, במצרים "ותעל שועתם אל האלהים", בים, "ויצעקו בני ישראל אל ה'", וכאלה רבים ואומר (ישעיה סג) "בכל צרתם לו צר", א"ל הקב"ה למשה אי אתה מרגיש שאני שרוי בצער כשם שישראל שרוים בצער, הוי יודע ממקום שאני מדבר עמך מתוך הקוצים כביכול אני שותף בצערן, עכ"ל.

זוהר ספר שמות (פרשת שמות דף ב' ע"ב)

הקדוש ברוך הוא עם מלאכי מעלה עם ישראל לבבל

רבי שמעון פתח, (יחזקאל א) הֲיָה הִיָּה דְבַר ה'. הֲיָה הִיָּה פְעָמִים לְשֵׁם מָה? וְעוֹד יֵשׁ לְשֵׁאל, אִם יְחֻזְקָאֵל הַנְּבִיא נֶאֱמָן הִיָּה, לְמָה גָּלָה כָּל מָה שְׂרָאָה? מִי שֶׁהִמְלִיךְ מְכַנֵּס אוֹתוֹ לְהִיכְלוֹ, יֵשׁ לוֹ לְגַלוֹת סוּדוֹת שְׂרָאָה? אֵלָּא וְדַאי שִׁיחֻזְקָאֵל הִיָּה נְבִיא נֶאֱמָן, וְכָל מָה שְׂרָאָה הוּא רָאָה בְּאֶמּוֹנָה, וּבְרִשׁוֹתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא גָּלָה כָּל מָה שֶׁגָּלָה, וְהַכֵּל הַצָּרָה.

רבי שמעון פתח, (יחזקאל א) הֲיָה הִיָּה דְבַר ה', הִיָּה הִיָּה וְתִרִי (דף ב' ע"ב) וְמִנִּי אֲמַאי. וְתוֹ אֵית לְשֵׁאלָה, אִי יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה מְהִימְנָא תוּה, אֲמַאי נְלִי כָּל מָה דְחָמָא, מֵאֵן דְּמִלְכָּא אֲעִיל לִיָּה בְּהִיכְלִיָּה אֵית לִיָּה לְנִגְלָה רִזִּין דְחָמִי. אֵלָּא וְדַאי יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה מְהִימְנָא תוּה, וְכָל מָה דְחָמָא בְּמְהִימְנוּתָא אִיהוּ, וּבְרִשׁוֹתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְלִי כָּל מָה דְנְלִי, וְכִלְא אֲצִטְרִיךְ.

זהו צער שלם, ועל זה צריך לבכות

אמר רבי שמעון, מי שרגיל לסבל צער, אף על גב שפא לפי שעה צער, סובל משאו ולא חושש. אבל מי שלא רגיל בצער, וכל ימיו היה בתפנוקים ועדוניהם, ובא לו צער - זהו צער שלם, ועל זה צריך לבכות.

אמר רבי שמעון, מאן דרגיל למסבל צערא אף על גב דאיתי לפום שעתא צערא, סביל מטלנוי, ולא חייש, אבל מאן דלא רגיל בצער, ותוה כל יומיו בתפנוקין ועידוניה, ואיתי ליה צערא, דא איהו צערא שלים, ועל דא אצטריך למבכי.

כך ישראל, כשירדו למצרים היו רגילים בצער, שהרי כל ימי אותו אביהם הצדיק היו בצער, ולכן סבלו

כך ישראל, כד נחתו למצרים, רגילין בצערא תו, דהא כל יומיו דהתווא זכאָה אבוהון בצערא

את הגלות פראוי. אבל גלות בבל היא היתה צער שלם, אותו הצער שעליונים ותחתונים בכו עליו.

הנה, ועל דא סבלו גלותא פדקא יאות. אבל גלותא דבבל תהוא הנה צערא שלים, תהוא הנה צערא דעלאין ותתאין בבאן עליה.

על נהרות בבל שם ישבנו

עליונים, שפכתוב (ישעיה לג) הן אראלם צעקו חצה וגו'. תחתונים, שפכתוב (תהלים קל"ז) על נהרות בבל שם ישבנו וגו', וכלם בכו על גלות בבל. מה הטעם? פי היו בתפנוקי מלכין, שפכתוב (איכה ד) בני ציון היקרים וגו'.

עלאין: דכתיב, (ישעיה ל"ג) הן אראלם צעקו חוצה וגו'. תתאין: דכתיב, (תהלים קל"ז) על נהרות בבל שם ישבנו וגו' בלהון בכו על גלותא דבבל. מאי טעמא. בגין דהו בתפנוקי מלכין דכתיב, (איכה ד) בני ציון היקרים וגו'.

יש שגורסים ששנינו, אמר רבי יצחק, מהו שפכתוב (ירמיה ט) על ההרים אשא בכי ונהי? אלא אלה הם הרים רמים של העולמים. ומי הם אותם הרים רמים? אלו בני ציון היקרים המסלאים בפז] ועכשו היו יורדים לגלות עם רחים על צוארם, וידיהם מהדקות לאחור. וכאשר (נכנסו) לגלות בבל, חשבו שאין להם קיום לעולמים, שהרי הקדוש ברוך הוא עזב אותם, ולא ישגיח בהם לעולמים.

אית דגרסי דתנן אמר רבי יצחק, מאי דכתיב, (ירמיה ט) על ההרים אשא בכי ונהי. אלא, אלין אינון טוריא רמא דעלמין. ומאן אינון טוריא רמא, אינון, בני ציון היקרים המסלאים בפז] והשתא הו נחתין בגלותא, בריחא על קדליהון וידיהון מהדקן לאחורא. וכד עאלו בגלותא בבבל, חשיבו דהא לית להו קיומא לעלמין, דהא קודשא בריך הוא שביק לון, ולא ישגח פהון לעלמין.

למענכם שלחתי בבלה

ושנינו, אמר רבי שמעון, באותה שעה קרא הקדוש ברוך הוא לכל הפמליא שלו, וכל המרכבות הקדושות, וכל חילותיו ומחנותיו וגדוליו וכל חיל השמים, ואמר להם: מה אתם עושים כאן? ומה בני אהובי בגלות בבל, ואתם כאן? קומו רדו כלכם לבבל, ואני עמכם. זהו שפכתוב (ישעיה מג) כה אמר ה' למענכם שלחתי בבלה וגו'. למענכם שלחתי בבלה - זה הקדוש ברוך הוא. והורדתי בריחים כלם - אלה כל המרכבות והמחנות העליונים.

ותנינו, אמר רבי שמעון, ביהיא שעתא קרא קודשא בריך הוא לכל פמליא דיליה, וכל רתיבין קדישין, וכל חיליה ומשרייתיה, ורב רבני, וכל חילא דשמיא, ואמר לון, מה אתון עבדין הכא, ומה בני רחומא בגלותא דבבל, ואתון הכא, קומו חותו בלכון לבבל, ואנא עמכון. תרא הוא דכתיב, (ישעיה מג) כה אמר ה' למענכם שלחתי בבלה וגו'. למענכם שלחתי בבלה, דא קודשא בריך הוא. והורדתי בריחים פולם, אלין כל רתיבין ומשריין עלאין.

כשירדו לבבל, נפתחו השמים, ושרתה נבואה קדושה על יחזקאל, וראה כל מה שראה, ואמר להם לישראל: הרי אדונכם כאן, וכל חילות השמים ומרכבותיו שבאו לדור ביניכם. לא האמינו לו, עד שהצטרף לגלות כל מה שראה, וארא כה, וארא כה. ואם גלה יותר - כל מה שגלה הצרף. כיון שראו כה ישראל, שמחו. וכששמעו דברים מפי יחזקאל, לא חששו על גלותם כלל, שהרי ידעו שהקדוש ברוך הוא לא עזב אותם, וכל מה שגלה - גלה ברשות.

כד נחתו לבבל, אתפתחו שמיא, ושראת רוח נבואה קדישא על יחזקאל, וחמא כל מה דחמא, ואמר לון לישראל, הא מאריכון הכא, וכל חילי שמיא ורתיבין, דאתו למידר ביניכון. לא הימנחו, עד דאצטרף לנגלאה כל מה דחמא, וארא כה, וארא כה. ואי גלי יתיר, מה דגלי בלא אצטרף. כיון דחמו ישראל כה, חדו. וכד שמעו מלין מפומיה דיחזקאל, לא חיישו על גלותהון כלל, דהא ידעו דקודשא בריך הוא לא שביק לון. וכל מה דגלי ברשותא גלי.

בְּכֹל מְקוֹם שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל, שֵׁם הַשְּׂכִינָה גְּלָתָה עִמָּהֶם

וְתִנְיָן בְּכָל אֶתֶר דִּישְׂרָאֵל גָּלוּ, תִּמְן שְׂכִינְתָא גְּלָתָה עִמָּהוֹן, וְהָכָא בְּגָלוּתָא דְּמַצְרִים מַה פְּתִיב, וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. בִּיּוֹן דְּכַתִּיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מַהוּ אֵת יַעֲקֹב, הַבָּאִים אִתּוּ אַצְטְרִיד לְמִימְר. אֵלֶּא, אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִינוּן רְתִיבִין וּמְשַׁרְיִין עֲלֵאִין, דְּנַחְתּוּ עִם יַעֲקֹב, בְּחַדִּי שְׂכִינְתָא, בְּגָלוּתָא דְּמַצְרִים (שְׁמוֹת א) וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מְצַרְיָמָה אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ.

בְּכֹל מְקוֹם שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל, שֵׁם הַשְּׂכִינָה גְּלָתָה עִמָּהֶם. וְכַאֵן בְּגָלוּת מְצָרִים מַה פְּתוּב? וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. כִּיּוֹן שֶׁפְּתוּב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מַה זֶה אֵת יַעֲקֹב? הַבָּאִים אִתּוּ הַצְטְרִיד לומר! אֵלֶּא, אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, הֵם אוֹתָם מְרַכְּבוֹת וּמְחַנּוֹת עַל־יוֹנִים שֶׁיִּרְדּוּ עִם יַעֲקֹב עִם הַשְּׂכִינָה לְגָלוּת מְצָרִים. וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מְצַרְיָמָה אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ.

כָּל אֶחָד מֵהֶם הִכְנִיס רְצוֹן לְבוֹ בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה לְמִסַּד נַפְשׁוֹ עַל קִדְשַׁת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

יֵשׁ שְׂגוּרָסִים: וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁמוּחֹו יִשְׂרָאֵל שְׂמַחָה שְׁלֵמָה בְּגָלָל סִיּוּעַ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהִיָּה עִמָּהֶם, וְכָל אֶחָד מֵהֶם הִכְנִיס רְצוֹן לְבוֹ בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה לְמִסַּד נַפְשׁוֹ עַל קִדְשַׁת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמִשׁוּם כֶּף גִּילָה יְחִזְקָאֵל כָּל מַה שֶּׁגָּלָה.

[לִישְׁנָא אַחְרִינָא] וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בִּיהַ שְׁעָתָא חַדוּ יִשְׂרָאֵל חֲדוּתָא שְׁלִימָתָא בְּסִיעָתָא דְּמֵאֲרִיחוֹן דִּתְנָה עִמָּהוֹן וְכָל חַד מְנַיְיחוּ עָאֵל רְעוּתָא דְּלִבֵּיהַ בְּרַחֲמֵימוֹתָא סַנְיָא לְמִיסַר נַפְשִׁיהַ עַל קְדוּשְׁתָּא דְּמֵאֲרִיחוֹן וּבְנִין כְּדָ גַלִּי יְחִזְקָאֵל כָּל מַה דְּגַלִּי.

